GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
AÇIK ERİŞİM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç
MADDE 1-(1) Bu Yönerge; Giresun Üniversitesi bünyesinde Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına uygun bir Açık Erişim Sisteminin kurulması, Yükseköğretim Kurulu bünyesinde kurulacak Ulusal Akademik Arşiv Sistemine açık erişim standartlarına uygun veri sağlanması, üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi, arşivlenmesi ve korunması, atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların Giresun Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde saklanmasının sağlanmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemeyi amaçlar.

Kapsam
MADDE 2-(1) Bu Yönerge, Giresun Üniversitesi akademik, idari personeli ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilen ve Giresun Üniversitesince doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmaların Giresun Üniversitesi bünyesinde oluşturulan Açık Erişim Sistemine elektronik ortamda aktarılmasına ve Giresun Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde yayınlanmasına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak
MADDE 3-(1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c ve 42/d maddeleri ile Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının 16.05.2019 tarih ve E.36155 sayılı yazısı esas alınarak oluşturulmuştur.

Tanımlar
MADDE 4-(1) Bu Yönerge'de geçen;
a) Açık Ders Materyali: Hayat boyu öğrenmek isteyen herkes için hazırlanmış, ücretsiz, elektronik materyallerdir.
b) Açık Erişim: Bilimsel içerikteki çalışmalara internet ortamında serbest erişimin sağlanmasıdır.
c) Kurumsal Arşiv: Üretilen bilginin dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, korunduğu ve dağıtımının sağlandığı sistemdir.
ç) OAI-PMH: Materyallerin üst verisinin verimli bir şekilde karşılıklı değişimine izin veren protokolü ifade eder.
d) Rektörlük: Giresun Üniversitesi Rektörlüğünü,
e) Üniversite: Giresun Üniversitesini,
f) Üst Veri: Bilgi kaynağını (belge vb) tanımlayan ve açıklayan, yerini belirleyen tanımlayıcı bilgidir. Kısaca, bilgi hakkında bilgi demektir.

İKİNCİ BÖLÜM
Açık Erişim Sisteminin İçeriği, Yararları ve Yayımlanma Hakkı

Açık erişim sisteminin içeriği

MADDE 5-(1) Açık erişim sisteminin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur:

a) Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
b) Yayımlanma aşamasında olan makaleler,
c) Yüksek lisans ve doktora tezleri,
ç) Konferans bildirileri,
d) Seminer metinleri,
e) Proje çalışmaları,
f) Kitaplar veya kitap içindeki bölümler,
g) Ödüllü çalışmalar,
ğ) Açık Ders Materyalleri

Açık erişim sisteminin yararları

MADDE 6-(1) Açık Erişim Sisteminin yararları:

a) Açık arşiv çalışmaları ile Üniversitemiz yayınlarının elektronik arşivinin oluşturulması;
b) Üniversitemiz akademisyenleri tarafından üretilmiş bilgilere serbest, kolay, hızlı ve ücretsiz olarak erişim sağlanarak Üniversitemizin bilimsel çalışmalarının daha geniş bir kitle tarafından tanınması ve kullanılması,
c) Araştırıcıların açık arşivde yer alan bilimsel çalışmalarının daha yaygın kullanılmasıyla daha çok atıf almalarında yönlendirici olunması,
ç) Yurt içi ve yurt dışında yayınlanan bilimsel çalışmalarla her türlü bilimsel etkinliğe yapılacak katkıdan evrensel düzeyde haberdar olunması, böylece Üniversitemizin gerçek bilimsel performansının yansıtılması,
d) Üniversitemiz akademisyenlerinin daha önce yayınlanmamış, ancak bilimsel içerikte olduğu düşünülen konferans ve ders notu gibi bilimsel etkinliklerinin elektronik ortamda yayınlanmasına imkân tanınması,
e) Üniversitemiz akademisyenlerinin bilimsel yayın yapmaya ve yayınlamaya özendirilmesi,
f) Uluslararası açık arşiv protokol ve projelerinde Giresun Üniversitesinin katılım ve katkılarının sağlanması ve ulusal anlamda bu yöndeki çalışmalara önderlik edilmesi,
g) Üniversitemizin Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü (OAI-PMH) uygunluğu sağlanarak Google Akademik, OAIster gibi çeşitli arama motorları tarafından taranabilmesinin sağlanması.

Yayınlama ve yararlanma hakkı

MADDE 7-(1) Giresun Üniversitesi Kurumsal Arşivinde bilgi kaynaklarını yayınlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir.

a) Kurumsal arşivde çalışmaların tam metin olarak yer alması, yazarının kararına bağlıdır.
b) İsteyen herkes sistemde kayıtlı çalışmalara serbestçe erişip kullanabilir.
c) Giresun Üniversitesi akademik, idari personeli ve öğrencileri ürettikleri her türlü bilimsel çalışmayı internet aracılığı ile işlem yaparak Üniversite Kurumsal Arşivinde olmasını sağlayabilir.
ç) Herhangi bir dergide yayınlamış veya yayınlanma kararı alınmış çalışmaların yayıncı baskısı olmaması koşuluyla telif hakları ihlali söz konusu değildir.
d) Giresun Üniversitesi Kurumsal Arşivinde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Kurumsal Yetki ve Sorumluluklar

Rektörlüğün yetki ve sorumlulukları
MADDE 8-(1) Giresun Üniversitesi Rektörlüğü, Açık Erişim Sistemi Danışma Kurulunu oluşturur ve bu Kurulun yürütücülüğünü sağlar.

Danışma Kurulunun yetki ve sorumlulukları
MADDE 9-(1) Bu Yönerge 'de geçen Danışma Kurulu; Rektör veya görevlendireceği bir rektör yardımcısı başkanlığında, fakülte dekanları veya temsilcisi öğretim üyeleri, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı ve Bilgi İşlem Daire Başkanından oluşur. Kurul üyeleri üç yıl süreyle görev yapar. Süresi sona eren üyelerin yerine aynı usulle görevlendirme yapılır. Başkanın daveti üzerine gerekli görüldüğü hallerde, üyelerin çoğunluğu ile toplanır ve katılanlar arasında oy çokluğu ile karar alır.

(2) Danışma Kurulunun yetki ve sorumlulukları;
a) Açık Erişim Sistemiyle ilgili politikaları belirler, mevzuat konusunda görüş bildirir, güncelleme çalışmalarında bulunur.
b) Açık Erişim Sistemi konusunda tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri düzenler.
c) Eğitim öğretim yılı sonunda Açık Erişim Sistemi çalışmalarını değerlendirir ve raporlar.

Akademik, idari personel ve öğrencilerin sorumlulukları
MADDE 10-(1)Akademik, idari personel ve öğrencileri;
a) Akademik, idari personel ve öğrenciler gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını öğretim yılı sonuna kadar Kurumsal Arşive aktarma işlemini tamamlamalıdır.
c) Kurumsal Arşive konulan materyalin, açık erişime tam metin olarak veya belirli bir süreden sonra erişime açılması, yazarları tarafından belirlenir.
ç) Giresun Üniversitesi mensupları, birden fazla yazarla işbirliği yaparak hazırladıkları çalışmaları Akademik Arşivde depolayabilirler. Birden fazla yazarlı çalışmalarda kaynağı başyazar depolar.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının sorumlulukları
MADDE 11-(1)Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı;
a) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2547 sayılı Kanun'un 42. maddesi d. bendindeki, "*Öğretim elemanlarının bilimsel yayınları için üniversitelerde ve Yükseköğretim Kurulunda özel arşiv tutulur*" hükmü gereğince, kurumun bilimsel ve entelektüel birikimini derleme altına alır.
b) Kurumsal Arşivden sorumlu personelle ilgili bilgiler bölüm başkanlıklarına bildirilir. Öğretim elemanlarını ve lisansüstü programı öğrencilerini Kurumsal Arşivden haberdar etmek amacıyla, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.
c) Öğretim elemanlarının ve lisansüstü programı öğrencilerinin Kurumsal Arşive aktardıkları çalışmaların girişlerinin kontrolünü sağlar. Gerekli durumlarda bu düzenlemeler için akademik, idari personel ve öğrenci ile işbirliği yapar.
ç) Akademik, idari personel ve öğrenciler tarafından üretilen, çalışmaların Kurumsal Arşiv aracılığı ile erişime sunulması, uzun dönem korunarak saklanması ve güvenlik altında tutulması için gerekli teknik alt yapı çalışması, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile birlikte yürütülür.
d)Kurumsal Arşiv çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve işbirlikleri Rektörlük onayına sunulmak üzere Kütüphane tarafından yürütülür.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığının sorumlulukları
MADDE 12-(1)Bilgi İşlem Daire Başkanlığı; Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Bölüm Başkanlıklarının sorumlulukları
MADDE13-(1)Bölüm başkanlıkları öğretim elemanlarının bilimsel çalışmalarını Açık Erişim Sisteminde arşivlenmesi için bilgilendirme yapar. Ayrıca Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından gönderilen bilgi ve belgeleri inceler ve öğretim elemanlarına gerekli uyarıları yapar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Yönergede hüküm bulunmayan haller
MADDE 14-(1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlük
MADDE 15-(1) Bu Yönerge, Giresun Üniversitesi Senatosu tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

Yürürlükten kaldırılan Yönerge
MADDE 16-(1)13 Temmuz 2015 tarih 102/3sayılı Giresun Üniversitesi Senatosu kararıyla yürürlüğe giren"*Giresun Üniversitesi Açık Erişim Sistemi Yönergesi"* yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme
MADDE17-(1) Bu Yönerge, Giresun Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yürütülür.

Giresun Üniversitesi Açık Erişim Yönergesinin Kabul Edildiği Senato Kararı	
Tarih	**Sayısı**
27 Şubat 2020	2020-180/2